

Bewonersbrief

Groenzone tussen Statendamweg en Domeinweg
10-02-2020

gemeente **Oosterhout**

---

*Aan alle bewoners van Herendam 1 t/m 27 (oneven),
Keizersdam 7 t/m 31 (oneven), Keizersdam 33 t/m 59 (oneven)*

Uitnodiging om mee te denken met het ontwerp

Groenzone tussen Statendamweg en Domeinweg

Tussen de Statendamweg en de Domeinweg ligt een grasveld met daarop veel volwassen Populieren. Na vele meldingen van overlast van pluis, is in 2020 een kapvergunning aangevraagd en verleend voor het kappen van deze bomen. Samen met een milieuvereniging heeft de gemeente Oosterhout een voorlopig ontwerp gemaakt voor de nieuwe inrichting van het terrein. Met deze brief willen wij dit aan u presenteren en u uitnodigen uw vragen, op- en aanmerkingen aan ons door te geven.

Een stukje geschiedenis

Voor wie vanuit zijn huis in Dommelbergen de Oranjepolder in loopt, lijkt het alsof dit landschap altijd zo is geweest. Het open polderlandschap met zijn vaste, lage waterpeilen oogt nu heel natuurlijk.

Toch is het nog niet zo lang geleden dat je hier niet kon lopen zonder tot je enkels in het water te staan.

De bodem van deze plek ligt immers rond zeespiegelniveau. Oosterhout lag vóór de grote inpolderingen, enkele honderden jaren geleden, dan ook vlak aan zee en de lage gronden van Dommelbergen en de Oranjepolder werden toen nog dagelijks door het getijdenwater overstroomd. Nog tijdens de stormvloed van 1953 stond deze polder een meter onder water.

De St. Elisabethsvloed van 1421 na Chr. heeft een dijkdoorbraak veroorzaakt waardoor het achterliggende gebied onder water kwam te staan. Zo zijn de Amer en de Biesbosch ontstaan.

Dommelbergen en de Oranjepolder zijn dus een oude Biesboschpolder. Nog steeds zien we in de huidige polder resten van kreken, zoals de Otterkil, het Vissersgat en het Gooikens Gat.

Figuur 1. Dommelbergen en de Oranjepolder vormden in 1560 na Chr. nog een binnensee van de Biesbosch.

Huidige situatie en natuurwaarden

Met de groeiende inzet van technische kennis in de loop van de 20e eeuw, zoals grote pompen en gemalen, kon ook Dommelbergen en de Oranjepolder worden droog gepompt. Boeren zouden ons een eeuw geleden nog voor gek verklaren om in dit gebied woningen te bouwen, maar het water staat nu 1,25m lager dan toen. Dit grondwater in de woonwijk oogt 'vies' bruin, maar is in feite een hele goede waterkwaliteit, duizenden jaren oud water dat schoon is en kalk- en ijzerhoudend.

Het is juist deze waterkwaliteit die hierin een bijzondere waarde voor de natuur oplevert.

Plantensoorten die hier voorkomen als paardenstaart, waterviolier en lidsteng zijn geheel afhankelijk van dit kwelwater en zijn uniek voor dit gebied.

Met het besef dat de Oranjepolder dus een oude Biesboschpolder is, zegt dit ook iets over het soort natuurwaarden die bij dit landschap hoort. Gevarieerde oevers met riet, lisdodde en zwanenbloem horen hier af te wisselen met rijke bosschages met o.a. elzen, wilgen, essen, meidoorns, populieren en braam en bloemrijke graslanden met o.a. echte koekoeksbloem. Knotwilgen vormen een deel van dit cultuurlandschap. Vogels als heggemus, winterkoning, rietzanger, snor, blauwborst en met wat geluk een ijsvogel horen hier thuis. Derhalve is het van groot belang om de natuurwaarden in dit gebied te versterken, om de biodiversiteit en de samenhangende vraagstukken kansen te bieden.

Schetsontwerp

Bijgevoegd vindt u het voorlopig ontwerp dat de gemeente Oosterhout samen met de milieuvereniging heeft opgesteld.

Bij het opstellen van dit ontwerp zijn de volgende uitgangspunten aangehouden:

- het terrein moet een uitloop gebied zijn voor de wijk waar kan worden gewandeld maar ook volop kan worden gespeeld;
- in het terrein moeten natuurwaarden worden versterkt;
- het zicht op de Oranjepolder moet behouden blijven;
- er moet herplant van bomen plaats vinden waarbij meer variatie moet worden aangebracht.

Hierbij is gekeken naar de geschiedenis van het gebied, het huidige gebruik en de ecologische kansen. In dit ontwerp wordt deze zichtlijn naar de Oranjepolder iets opgeschoven. Vanaf het geasfalteerde wandelpad is de zichtlijn richting de polder versterkt, doordat direct langs de waterpartij en de knotwilgen geen grote opgaande bomen zijn gepland. Mogelijk kunnen we op enkele plekken de oever wat flauwer maken. Dat is zeer aantrekkelijk voor allerlei flora en fauna.

Het noordelijke deel van het terrein bestaat uit bloemrijk grasland (bloemweide) met verschillende soorten bomen die in dit gebied van nature thuis horen. Daarnaast zijn elementen als vruchtdragende bomen, een insectenhotel en een houtwal (lichte verhoging met bomen) ingetekend. Door de vruchtdragende soorten is het aantrekkelijk voor mensen om hier te recreëren en deze vruchten of noten te plukken of verzamelen. Het "insectenhotel" wordt gemaakt van stammen en takken van de populieren en biedt bijvoorbeeld solitaire bijen een goede schuilplaats. De houtwal zorgt voor meer variatie wat aantrekkelijk is voor diverse soorten flora en fauna.

Het zuidelijk gedeelte is ingevuld als een bosstructuur met diverse soorten bomen en veel onderbeplanting van struiken. Ook wordt hier op verschillende manieren gebruik gemaakt van de waarde van dood hout.

Onderstaand wordt weergegeven waar het ontwerp uit bestaat;

Terrein ten noorden van het asfalt wandelpad

- Dit gedeelte bestaat voornamelijk uit kruidenrijk bloemenmengsel als onder begroeiing;
- In de schets zijn de huidige olifantenpaadjes behouden gebleven. Met de uit te voeren werkzaamheden is het wellicht tijdelijk minder duidelijk waar deze paden lopen ,maar na verloop van tijd zullen deze door gebruik weer ontstaan;
- Bij de entree aan de noordzijde van het gebied zijn twee notenbomen ingetekend. Deze behoeven veel licht en geven plukfruit, waardoor dit een zeer geschikte locatie is voor deze soort;
- langs het asfaltpad zijn zoete kersen ingetekend, die ook als plukfruit kunnen worden gebruikt;
- Tussen deze twee soorten in, staan verschillende soorten bomen zoals bijvoorbeeld wilgen, elzen en lindes weergegeven die in dit gebied thuis horen;
- langs het lange olifantenpad is een lichte verhoging ingetekend. Op deze verhoging staan bomen zodat een soort houtwal ontstaat;
- In deze houtwal staat een natuurlijk insectenhotel weergegeven van boomstammen e.a. snoeiafval van de huidige populieren;

- We zijn voornemens (afhankelijk van vergunningverlening) de oever te verflauwen ter bevordering van de flora en fauna.

Terrein ten zuiden van het asfalt wandelpad

- Hier zijn grote en kleine bomen afwisselend toegepast;
- De onder begroeiing bestaat uit heesters;
- In het midden is een houtril toegepast gemaakt van snoeihout van de populieren. Dit is aantrekkelijk voor allerlei dieren;
- Enkele populieren kunnen op een hoogte variërend van één tot vier meter worden afgezaagd, waarbij deze stammen blijven staan. Dit is aantrekkelijk voor dieren, zwammen en paddenstoelen. De stammen zullen na vijf tot tien jaar omvallen en vanzelf verdwijnen;
- Tot slot kunnen enkele populieren worden omgeduwd, waarbij de kluit en een gedeelte van de stam blijven liggen. Dit zorgt voor kleine variaties aan hoogte en het dode hout is wederom aantrekkelijk voor allerlei flora en fauna.

Uitnodiging

Gezien de maatregelen die het Rijk heeft ingesteld ter voorkoming van verspreiding van het coronavirus, is het helaas niet mogelijk om een bijeenkomst te organiseren om de plannen toe te lichten en uw reactie te horen. Daarom sturen we deze uitgebreide brief met bijgevoegd het schetsontwerp. Reageren op het ontwerp kan tot en met 20 februari 2021, via onderstaand e-mailadres.

Proces

De huidige bomen worden voor 15 maart 2021 gekapt.

Hierna zal een definitief ontwerp gemaakt worden waarvan u wederom een bewonersbrief ontvangt.

In de loop van de zomer zullen voorbereidende werkzaamheden plaatsvinden waarna in het najaar (medio oktober) het plan gerealiseerd zal worden.

Zodra de werkzaamheden zullen worden opgepakt, ontvangt u nog een bewonersbrief.

Vragen?

Heeft u nog vragen over deze brief? Neem dan gerust contact op met mevrouw I. van der Maden, via telefoonnummer 14 0162 of via e-mailadres i.van.der.maden@oosterhout.nl